
PLANPROGRAMI I SPECIALIZIMIT NGA PEDODONCIA DHE STOMATOLOGJIA PREVENTIVE

1. PASQYRA E PËRGJITHSHME E SPECIALIZIMIT

1.1. Qëllimi i specializimit

Pedodoncia dhe stomatologjia preventive është specializim stomatologjik. Specializimi është proces edukativo-arsimor, nga i cili specializanti fiton njohuri teorike dhe praktike nga pedodoncia dhe stomatologjia preventive, që në mënyrë profesionale dhe shkencore t'i qaset mbrojtjes së shëndetit dento-oral të fëmive dhe adolescentëve, të dijë të përdorë metoda të ndryshme relevante për vlerësimin dhe ruajtjen e shëndetit oral, dhe të dijë të përcjellë dhe të orijentojë zhvillimin e rregullt të dhëmbëve dhe të nofullave të fëmijëve. Të dijë të diagnostifikojë dhe të mjekojë të gjitha sëmundjet akute dhe kronike të dhëmbit dhe indeve të buta të kavitetit oral të fëmijëve. Këtu është përfshirë edhe zhvillimi i regjionit orofacial si dhe rehabilitimi i dhëmbëve të fëmijëve dhe të rinjtë.

1.2. Kohëzgjatja dhe struktura e specializimit

Kohëzgjatja e tërësishme e specializimit nga pedodoncia dhe stomatologjia preventive është 3 vjet (36 muaj), nga lëmitë si vijon:

• Pedodonci dhe stomatologji preventive	25 muaj
• Pediatri	2 muaj
• Infektologji	1 muaj
• Kirurgji orale	1 muaj
• Ortodonci	2 muaj
• Paradontologji me mjekësi orale	1 muaj
• Psikologji dhe psikiatri rinore	1 muaj
• Pushim vjetor	3 muaj

1.3. Përfundimi i specializimit

Mentori konstaton se specializimi ka përfunduar pasi që verifikon rregullsinë e kohëzgjatjes së specializimit, dëshminë për njohuri dhe dituri të fituara, kualitetin e punëve të kryera me sukses dhe numrin e duhur të kolokvijumeve të kryera. Specializimi përfundon me provim specialistik teorik dhe praktik.

2. VERIFIKIMI I DITURISË

Çdo specializant ka librezën e specializantit, e cila shërben edhe si ditar në të cilin shënohen të gjitha punët e kryera gjatë edukimit profesional, pedagogjik si dhe angazhimet tjera. Specializanti duhet detajisht të shënojë dhe dokumentojë në diapozitiv dhe model fazat e shërimit të çdo pacienti.

2.1. Verifikimi kualitativ i dijes

Dija e fituar dhe aftësitë e specializantit verifikohen me mbikqyrje të përhershme, që të arrihet specializimi kualitativ. Dija verifikohet me kolokvijume sipas lëmive. Mbikqyrjen e drejtpërdrejtë ose indirekte mbi dituritë dhe aftësitë e fituara e bëjnë mentorët. Mbikqyrja është e përditshme. Vlerësimi i dijës së specializantit bëhet në formë të kolokvijumeve pas përfundimit të njësive të veçanta mësimore. Kolokvijumet mund të jenë të shkruara apo gojore. Dija verifikohet me prezentimin e rasteve të sëmundjeve, pregaditjes së seminareve, përcjelljes së literaturës, shkruarjes së punimeve dhe pjesëmarrjes në prezente. Specializanti duhet së paku një herë në vit publikisht të prezentojë dijen e fituar në mënyrë që i'a ka caktuar mentorin:

- Prezentimi i analizës së grupit të sëmundjeve apo rastit, posaçërisht interesant, klinik në tubime profesionale, në institucion arsimor apo tjetër;
- Përgaditja apo udhëheqja e konferencës klinike, ose klinika patologjike me temë që përfshihet nga lëmia e specializimit;
- Publikimi i punimit në revistën e recenzuar, të vendit apo ndërkombëtare , me temë nga programi i specializimit.

Kusht për vazhdimin e specializimit janë kalimi me sukses i kolokvijumeve dhe nota kaluese vjetore e mentorit kryesor.

3. PROGRAMI I SPECIALIZIMIT

3.1. Vëllimi i specializimit

3.1.1. Njohuritë teorike

- Rritja dhe zhvillimi dento-facial. Parametrat e rritjes dhe zhvillimit të organizmit, rritja kranio-faciale, zhvillimi i dhëmbëve dhe strukturave orale, zhvillimi i denticionit të qumështit, të përzier dhe denticionit permanent, çrregullimet e zhvillimit të dhëmbëve dhe strukturave orale.
- Zhvillimi psikik i fëmijës, qasja ndaj fëmijës. Veçoritë e sjelljes së fëmijëve dhe prindërve, komunikimi i personelit mjekësor me fëmijën, marrëdhëniet prindër

- fëmi. Metodatat e kontrollit të sjelljes së fëmive, sedacioni, analgjezia dhe anestezi.
- Egzaminimi oral, diagnoza dhe plani i terapisë.
 - Kariesi: etiologjia, patogjeneza, prevenca dhe epidemiologjia, fluoridimi, format e aplikimit të fluoridimit. Vulosja e fisurave dhe mbushjet preventive. Higjiena orale dhe këshillat dietetike. Edukimi shëndetësor.
 - Restaurimi i dhëmbëve të qumështit dhe permanent. Përdorimi i koferdamit. Mbushjet amalgam dhe kompozit të dhëmbëve të qumështit dhe dhëmbëve të rinj permanent. Rekonstruimi i kurorave të dhëmbëve me kompozit dhe glass-ionomer. Punimi i rindërtimeve, kurorave të akrilatit, protezave parcialet e totale në denticionin e qumështit dhe permanent.
 - Mjekimi i parodontit të fëmijëve dhe adoleshentët. Mjekimi i gingiviteve dhe parodontiteve: gingivitete të thjeshta dhe pubertale. Hiperplazioni i gingivës i shkaktuar nga medikamentet, hiperplazionet gjenetike. Parodontiti i adoleshentëve, çarjet dhe recesionet e gingivës, sëmundjet gjenetike të parodontit.
 - Mjekimi i pulpës së dhëmbëve të qumështit dhe dhëmbëve të rinj permanent. Mbulimi indirekt dhe direkt i pulpës. Pulpotomia parcialet dhe totale. Trajtimi endodontik i dhëmbëve të qumështit. Apeksogjeneza, apeksifikimi.
 - Gjenetika orofaciale. Diagnoza e anomalive gjenetike të dhëmbëve dhe strukturave orofaciale. Sindromet gjenetike dhe manifestimi i tyre në dhëmbë dhe struktura orofaciale. Egzaminimi i pacientit dhe historiku i sëmundjes. Punimi i heredogramit. Dhënia e informatave gjenetike prindërve. Rehabilitimi protetik i fëmive me hipodoncion dhe formave tjera të displazionit ektodermal. Rekonstruimi estetik i dhëmbëve me defekte strukturale gjenetike.
 - Traumatat e dhëmbëve dhe strukturave orofaciale. Qasja epidemiologjike e traumave dentare. Prevenimi i traumave dento-faciale. Klasifikimi i lëndimeve. Anamneza, egzaminimi klinik dhe diagnoza radiologjike. Veprimet urgjente terapeutike. Mjekimi i frakturave të kurorës së dhëmbit. Mjekimi i frakturave të rrënjës së dhëmbit. Replantimi dhe transplatimi i dhëmbit. Mjekimi i luksacioneve të dhëmbit. Mjekimi i traumave të dhëmbëve të qumështit dhe indeve të buta.
 - Tretmani stomatologjik i fëmive me të meta në zhvillim. Veçoritë themelore të fëmive me të meta në zhvillim (emocionale, fizike, mentale). Specifikat e patologjisë dentale e orale të grupit të fëmive. Metodatat e veprimit dhe mjekimi i dhëmbëve të grupit të fëmive me hendikep.
 - Mjekimi stomatologjik i adoleshentëve. Specifikat e sjelljes së adoleshentëve. Zhvillimi i denticionit. Patologjia dentare e orale e adoleshentëve. Humbja e dhëmbëve, ruajtja e hapësirës. Mjekimi i hipodoncionit gjenetik. Kariesi dhe parodontopati të rinjtë.

Pediatria. Ushqimi i foshnjëve dhe fëmijëve të vegjël. Sëmundjet që kushtëzojnë ndryshimin e metodave të mjekimit të sëmundjeve të dhëmbit dhe të gojës të fëmijëve: diatezat hemorragjike, anomalitë kongjenitale dhe të përfituara të zemrës, sëmundjet e veshkës, hipertensioni, epilepsia, leukozat, agranulocitoza, anemitë etj. Sëmundjet e fëmive me simptoma në gojë: sëmundjet endokrine, diabeti, çrregullimi i funksionit të tiroidesë, paratiroidesë dhe gjëndrave mbiveshkore.

Sëmundjet ngjitëse. Infeksionet bakteriale të gojës dhe faringut: infeksionet streptokoksike, fuzospirozoza, mononukleoza etj. Infeksionet virale të hapësirës së gojës dhe faringut: herpes simplex, coxakie virus grupi A, herpangina. Sëmundjet ngjitëse ekzantematike: skarlatina, morbili, rubeola, variçela. Hepatitet, AIDS-i.

Kirurgjia orale. Indikacionet dhe aplikimi i ndërhyrjeve kirurgjike orale te fëmijë me sëmundje sistematike. Indikacionet për anestezion të përgjithshëm dhe hospitalizim të fëmijë.

Ortodoncia. Etiologjia dhe diagnostifikimi i anomalive ortodontike dhe prevenca e tyre. Pajimet e terapisë ortodontike: indikacioni, moshja, kohëzgjatja e terapisë, aparatet ortodontike.

3.1.2. Programi fillestar

Në programin fillestar i cili zgjat 13 muaj (me 1 muaj pushim) kandidati duhet të përvetësojë njohuri teorike dhe praktike nga këto lëmi:

- Lëndë përfundimtare
- Udhëheqja, administrata dhe etika
- Diagnostifikimi dhe shërimi i sëmundjeve dento-orale
- Anesteziologjia
- Preventiva dhe shërimi i dhëmbëve
- Preventiva, edukimi dhe arsimimi shëndetësor

3.1.3. Programi vazhdues

Programi vazhdues zgjat 8 muaj dhe përfshin dijeni teorike dhe praktike nga këto lëndë:

- Radiologji klinike
- Ortodonci interceptive
- Kirurgji orale
- Trajtim i fëmijë të retarduar

Në vitin e fundit të specializimit, specializanti në mënyrë të pavarur bën preventcën, diagnostifikimin dhe shërimin e sëmundjeve dento-orale te fëmijë dhe të rinjtë, merr pjesë në ligjerata nga pedodoncia dhe stomatologjia preventive së bashku me studentët.

3.2. Ndërhyrjet oblikative klinike gjatë specializimit

Specializanti i pedodoncisë dhe stomatologjisë preventive duhet t'i realizojë së paku këto ndërhyrje klinike:

- Ekzaminimi, diagnoza dhe terapia e pacientëve të moshave

0-3vjet

4-6vjet

7-12vjet

13-19 vjet.

Gjithsejt 50 raste.

- Shërimi dhe rehabilitimi funksional estetik, 40 raste.
- Shërimi dhe rehabilitimi funksional estetik i dhëmbëve të traumatizuar, 10-15 raste.
- Sanimi i dhëmbëve nën anestezion të lehtë, 20 raste.
- Programi preventiv dhe edukimi dhe arsimimi shëndetësor të fëmijë dhe të rinjtë, 15-20 ligjerata.

4. PRANIMI I AFTËSIMIT TË MËHERSHËM SI PJESË E PROGRAMIT TË SPECIALIZIMIT

Nëse specializanti ka përfunduar studimet postdiplomike në lëminë e pedodoncisë dhe stomatologjisë preventive, i pranohen 6 muaj të stazhit nga pedodoncia dhe stomatologjia preventive.